

(Bohoslužby, jichž se účastnili též naši přátelé z partnerských sborů z Leimuiden a z Rijnsaterwoude: [nizozemská verze je k dispozici zde - NEDERLANDS](#))

Apoštol Pavel se nachází se svými přáteli na druhé misijní cestě. V jednu chvíli evangelista Lukáš popisuje tuze zvláštní úsek putování. **Duch svatý jim zabránil zvěstovat slovo** (6), rozumíme slovo evangelia.

My křesťané zpravidla považujeme svatého Božího Ducha za iniciátora zvěstování. Za hybatele, za motor. Za spoluvůrce dobrých rozhodnutí. Bez Ducha by naše skutky a slova byly bezduché. Duch nás posiluje a dodává nám moudrost ve světě žít a rozhlášovat Kristovo evangelium. Jenže tady ne:

Duch svatý jim zabránil zvěstovat.

Poznámka, která působí jako pěst na oko. Jenom o pouhý verš dříve ještě čteme o úspěšnosti misionářského tandemu Pavel - Sílás.

Církve se upevňovaly ve víře a počet bratří rostl každým dnem.

(5)

S chutí do další práce se oba kazatelé snaží působit o kus dál, na jihu v takzvané asijské provincii. A narazí. Prostě nemůžou pokračovat. Jakási neviditelná bariéra zamezila jejich další činnosti. Možná tou překážkou byl nezáměr lidí, možná to byla nějaká nemoc, možná to byl bezprostřední pokyn shůry. Na tom nesejde. Důležité je, jak nově nastalou skutečnost pojímá víra. Z pohledu víry nebyl tenhle nezdár náhodou. Měl hlubší příčinu, jak čteme:

Duch svatý jim zabránil zvěstovat slovo v provincii Asii.

Divně se to poslouchá. Duch svatý zabránil zvěstování! V našich sborech (na schůzích staršovstva, v různých rozhovorech a modlitbách) i při tom dnešním setkání holandsko-českém přemýšlíme o perspektivách církevní práce. Co máme dělat dál? Jaké máme vyhlídky? Kostelní lavice prořídly, děti v náboženství se schází jen hrstka v porovnání s dávnými lety.

Konfirmace se nekonají pravidelně, nýbrž ob rok, ob dva, ob tři... (Číslovku si navyšte podle vlastní zkušenosti.) Kartotéky se spíše tenčí, než aby mohutněly. No a zbylí lidé jsou zavaleni povinnostmi nebo zdravotními překážkami nebo spoustou jiných příležitostí, takže nám všem chronicky schází čas a síla. Rozhlížíme se po církvi a neklidně se ptáme, co s ní bude? Kolik nás zůstane, až odejde generace nejstarších věrných? Kam tohle všechno povede? Zdělili jsme určitý systém církevního života: máme vytvořené organizační struktury, vlastníme budovy, oprašujeme nadité knihovny, snažíme se konat tradiční akce. Jenže vystačíme s tím dnes? Nenarážíme jako Pavel na určitou bariéru? Jakousi neviditelnou mez, těžce průchodnou hranici, která odděluje naše zvěstování a nevěřící lidi. Na jedné straně sborový život, na druhé straně život, který o církev ani nezavadí. Tu a tam se snažíme něco podniknout, vyjít vstříc nevěřícím bližním. Ale výsledky? Trápí nás nevalný zájem okolí a malá odezva na naši nabídku. Co za tím vězí? Naše neschopnost? Že bychom už opravdu neměli co nabídnout? Anebo našemu úsilí brání Duch svatý jako tenkrát v Asii? Nevymezuje naše nové působiště samotný Bůh? Možná nám naznačuje: *tímhle způsobem už nemáte co říci, všechno jste pověděli. Neztrácejte čas a zkuste to jinak, zkuste na zvěstování jít odjinud!*

Pavel a Sílase se nedali zastavit. Neztrácejí čas a když to nešlo na jihu, tož to zkusí na severu! Třebas tam dojdou patřičného ohlasu. **Procházel Frygií a krajinou galatskou. Když přišli až k Mysii, pokoušeli se dostat do Bithynie, ale Duch Ježíšův jim to nedovolil.**

(6n)

Ouha, dobrý úmysl se ani napodruhé nevydařil. K misii v severních provinciích nedošlo. A opět to zapříčinil tentýž svatý Duch. (Tentokrát označený jenom trošku odlišně jako Duch Ježíšův.) Zvěstovatelské úsilí znovu naráží na nepřízeň, na

Boží

nepřízeň. I zde spatřuji cosi pro nás poučného. Ono to hned tak nevyjde, když se na věc pokusíme jít jinak.

Můj otec byl bloudící Aramejec,

slyšeli jsme z dávného vyznání Izraele v dnešním prvním čtení.

(Dt 26,5)

Ono to trvá, než se dojde do zaslíbené země, než se dojde na to správné, požehnané místo. Pavel a Sílase toho jsou jasným dokladem. Je bláhové myslet si, že hned s dalším pokusem nalezneme správnou parketu. Nic takového zaručeno nemáme. Těch marných pokusů prorazit s evangeliem na různých místech si můžeme prožít hned několik za sebou. Netruchleme nad nimi! Spíše v nich - po apoštolském vzoru - hledejme Boží pobídku vydat se novým směrem.

Pavla a Sílase kufrování po maloasijském poloostrově neodradilo. Nevyšel jim jih, nevyšel jim sever, tak se vypraví na západ. **Prošli tedy Mysií a přišli k moři do Troady.** (8) Troada byla významným přístavem a k významnému rozhodnutí se zde schyluje. Na mořském břehu se řeší otázka, kudy dál. Nasednout na loď a vrátit se do osvědčeného Jeruzaléma? Anebo se přeplavit do Evropy a učinit tak krok do neznáma? (Do církevního neznáma, podotýkám.) A hlavně podle čeho se rozhodnout? Nevíme, jak dlouho Pavel

&

spol. zvažovali situaci. Víme však, co nakonec v Troadě rozhodlo.

Pavel tam měl v noci vidění: Stanul před ním jakýsi Makedonec a velmi ho prosil:

„Přeplav se do Makedonie a pomoz nám!“

(9)

Konečně! Konečně po tolika týdnech cesty jasný signál. Rázem se vysvětluje, proč se nedařilo v Asii, proč Bithynie zůstala nedosažitelná. - Makedonie potřebuje pomoc. Makedonie představuje pravý cíl.

Po tomto Pavlově vidění jsme se bez váhání chystali na cestu do Makedonie, protože jsme usoudili, že nás volá Bůh, abychom tam kázali evangelium.

(10)

Sestry a bratři, netuším, kdo z vás mívá zázračná vidění; já osobně je nemívám. Mohlo by se zdát, že jsme dnes ochuzeni o podobně mocný impuls, jaký zažil Pavel. Jenže sebekrásnější vidění by bylo jalové, kdyby k němu nezazněla doprovodná slova. *Přijď a pomoz nám!* Hovoří se o pomoci. Ten Makedonec z Pavlova snu nás učí naslouchat. Učí nás vnímat potřebné lidi a rozpoznávat naléhavé situace. I bez mimořádných znamení zaslechneme v současnosti volání

svých bližních. Pravda, to volání nemá sice tak zřetelnou podobu jako tehdy.

Přijď a pomoz nám!

Spíše je zahaleno do náznaků. Není vysloveno přímo, jenom probublává na povrch v lidské nespokojenosti. Ale přesto volání o pomoc stále zní. Volání z prázdnoty života. Volání ze zahlcení věcmi. Ozývá v touze po smyslu, v chuti žít navzdory potížím. Slyšíme je?

Domnívám se, že současným úkolem křesťanů je pečlivě naslouchat našim bližním. Oni se sice neptají rovnou po Bohu, ale to neznamená, že nehledají životní základ a orientaci. Asi jste to prožili sami ve svých vztazích k druhým lidem. O Pánu Bohu a o víře je těžké mluvit jen tak na potkání. (Leckdy je to i nemístné.) Napřed jste si toho museli navzájem hodně říci a hodně vyslechnout, než jste pronikli na hlubokou, osobní rovinu. Zpravidla teprve tam se odvažujeme mluvit o skutečných potřebách, o obavách a ovšem i skutečných radostech. Teprve tam, ve vztahu důvěry, působí svědectví o Bohu nenásilně a patřičně. V dřívějších dobách církve mohly o Bohu mluvit a kázat a hlásat dle libosti, poněvadž víra v Boha byla obecně přijímána. Kdo však dnes chápe život jako Boží dar? Jenže život nepřestal být příležitostí k setkání s Bohem. A tak všechny životní zápasy, zápasy o smysluplný život, jsou zápasem o živého Boha. Zápasí křesťané - ti vědomě, zápasí nekřesťané, pohané i bezvěrci - ti víceméně nevědomě. A my jim můžeme naslouchat a pomáhat.

Pavlov misijní tým nezaváhal. Neoslyšeli prosebné volání, ihned se nalodili a vyrazili tam, kam bylo třeba. **Usoudili jsme, že nás volá Bůh, abychom kázali evangelium.** Nikdo se nerozpakoval, zdali mají co Makedoncům nabídnout. Byli hlasateli evangelia a ti pomoc začínají od povzbudivého slova. Ani my se jako evangelická církev nemusíme ostýchat. Šíříme totéž evangelium. Máme co nabídnout. Těm, kteří jsou nespokojeni se světem a sami se sebou, máme oznámit Boží náklonnost. Těm, kdo chtějí něco kloudného dělat se svým životem, máme oznámit Boží podporu jejich úsilí. Těm, kdo se bojí o své milé, máme oznámit utěšenou zprávu o Kristově vítězství nad smrtí. Akorát se potřebujeme vypravit tím správným směrem a nenechat se odradit tápáním. Potřebujeme naslouchat a zkoušet říkat nové věty, zkoušet konat nové činy, zkoušet zpívat nové písně. I kdyby se při našem zvěstování většina pokusných kroků ukázala jako marných, i kdybychom dlouho bezcílně bloudili a nenacházeli posluchače, pořád neseme evangelium. A dříve či později jako Pavel natrefíme na místo, kde evangelium účinně přijde ke slovu. Amen.